

Izjava vsek dan razen ne
delj in praznikov.
Issued daily except Sundays
and Holidays.

PROSVETA

GLASILLO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LETÖ—YEAR XVII. Jan. \$2.00.

Entered as second-class matter January 22, 1910, at the post-office
at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Chicago, Ill., sreda, 23. januarja (Jan. 23), 1924.

Subscription \$5.00
Yearly.

Uradniški in upravilski pro-
stori: 2627 So. Lawndale av.

Office of publication:
2627 So. Lawndale ave.
Telephone: Lawndale 4625.

STEV.—NUMBER 19.

ROOSEVELT VZEL PO- KROV Z LONCA OLI- NEGA ŠKANDALA.

Sinclairju je kupil vojni listek za
potovanje v Evropo, ne da bi pri-
stoil Sinclairjevo ime v potniški
seznam.

NA ZASLIŠANJU JE PRVI PRI- ČAL ARCHIBALDOV BRAT THEODORE.

Washington, D. C. — Škandal,
ki se je izčimil iz tega, da je od-
dal bivši notranji tajnik Fall te-
pot-domške oljne rezerve Sinclair-
jevemu interesom v najem, se je jek
razgajati pred senatskim preisko-
valnim odsekom na kar najpre-
netnjejši način.

Archibald Roosevelt, ki je sin
pokojnega predsednika in brat
pomožnega mornaričnega tajnika
Theodora Roosevelt, je povedal
odseku, da je pretrgal vsako zve-
zo s Sinclairjevo družbo, ker se je
veril, da je ta dobila oljne re-
zerve v Teapot Domu na nepo-
menjen način v najem.

Rékel je:

1. — Sinclair je odšel v Evro-
po, ko ni bilo nobenega posebne-
ga razloga za potovanje.

2. — Sinclairjev zaupnik G. D.
Walberg mu je povedal, da je na-
šel odrezek čeka za \$68,000. De-
nar je bil poslan upravniku Fal-
love kmetije v New Mexiki.

3. — Walberg mu je svetoval,
naj odstopi, da si ohrani pošteno
ime.

Z njim je pričal G. D. Wal-
berg. Ta je povedal senatnemu
preiskovalnemu odseku, da je na-
meraval podati svojo ostavko kot
Sinclairjev zaupnik še včeraj sve-
čer, ker bi ne mogal hiti več za-
dovoljen v Sinclairjevi simbi.

Pristavil je še, da ga Roosevelt
naj vabilno razumel glede omenje-
nega \$68,000. On da je pravzaprav
misli "šest ali osem krav", ki so
bile dane upravniku Fallove kme-
tiji.

Pomožni mornarični tajnik Roos-
evelt je prvi pričal in izpovedal,
da je svetoval svojemu bratu, naj
odstopi, ko mu je ta povedal, da
mu je Walberg nasvetoval isto
stvar.

Sinclair je odpotoval v Evropo
je pred nekolikimi dnevi. Kakor
je izpovedal Archie Roosevelt
pred odsekom, je kupil vojni li-
stek na Sinclairjevo željo. Le-ta
mu je tudi naročil, naj ga kupi
zani tako, da ne pride njegovo
ime v potniški seznam.

Ta izpovedba je povzročila ve-
likanako senzacijo med številnim
občinstvom, ki je prišlo na zasli-
anje deloma iz radovednosti, delo-
ma iz drugih nagibov.

Med poslušalstvom je bilo vide-
ti Archibaldovo sestro Alice Roos-
evelt Longworth, Nikolaja Roos-
evelta, ženo Theodora Roosevelt
in veliko število njenih prijate-
ljik.

Rooseveltova izpovedba je pre-
setnila uradnike po vseh vlad-
nih departmanti. Kajti zapletla
je administracijo v največji ška-
dal, kar jih je še bilo od Ballin-
gerjevega in Pinchotovega spora
sem. Tedaj je bila Taftova ad-
ministracija na vladnem krmilu.

Odsek bo nadaljeval to preis-
kavo. Pregledal bo vse čekovne
odreze in knjige Sinclairjeve
družbe. Tudi vsa njena pridruž-
na podjetja bodo natanko preis-
kana.

Porenska republika se je rodila
v Parizu.

London, 22. jan. — Angleški
konzul Clive v Monakovem je po-
slal poročilo o svoji preiskavi
separativnega gibanja v Pore-
nju in bavarškem Palatinatu.
Konzul poroča, da je dognal, da
je vse gibanje separatistov v
krajih Francov. Brez francoskih
bajonetov bi "porenjska repub-
lika" ne živila niti en dan.

VREME.

Chicago in okolica: V četrtek
objavljeno in mredo. Severozapadni
vetrovi. Solnce izide ob 7:12, za-
de ob 4:52.

LENIN JE MRTEV.

Predsednik ruske sovjetske vlade, voditelj velike ruske
revolucije in največja svetovna osebnost v zadnjih
sedmih letih, je podlegel mrtvoudu, ko ga je ponovno
napadel v pondeljek popoldne. Vsa Rusija se je za-
vila v žalno črino. Pogreb bo v soboto.

Moskva, 22. jan. — Uradno poročilo, izdano danes, se glasi, da je
Vladimir Iljič Uljanov-Lenin, predsednik sveta ljudskih komisarjev,
včeraj napoldine skočil umri. Smrt je poslala po dolgi boljni valedi-
cija na levu strani telosa.

Kakor hitro se je razdelila test po Moskvi o smrti velikega vodi-
telja ruske revolucije, je takoj zastalo vse delo. Vseruški sovjetski
kongres je pretrgal zborovanje in vse Moskva se je zavila v žalno
črino. Priprave za največje ljudske demonstracije žalosti, kakršnih
Rusija še ni videla, so bile takoj v toku.

Svet ljudskih komisarjev, kateremu začasno predseduje Kame-
nev, je sklenil, da se pogreb vrši v soboto. Leninovo truplo pripe-
lijajo v Moskvo in ga polože na javni oder v Kremlju. Pokopan bo pod
kremelskim sidom pri Rdečem trgu, kjer potičajo revolucionarji, ki
so leta 1917. padli v boju za svobodo Rusije.

(Več o tem velikem možu, ki je, kot se glasi gornje uradno po-
ročilo, končno je podlegel bolzini, poročamo jutri.)

KONVENCIJA RU- DARJEV.

Na zborovanju v Indianapolisu se
odločiti, kaj bodo rudarji letos
zahtevali od lastnikov rogov
mehkega premoga.

Indianapolis, Ind., 22. jan. —
(Fed. Press). — Sesta redna kon-
vencija rudarske organizacije
United Mine Workers of America,
ki se vrši vsake dve leti, je bila
danes otvorjena v Indianapolisu.
Navzoči so delegatje iz vseh di-
striktov mehkega (bituminozne-
ga) premoga v Združenih državah
in Kanadi.

Glavna naloga konvencije je, da
odebre novo mezdino leštivo in
druge pogoje, ki se zanesajo v
novi pogodbě, kateri ima stopiti v
veljavu 1. aprila 1924. Stara po-
goda poteče 31. marca, izvzemši
v Kentuckyju, kjer pogoda potek-
ja leta dni kasneje. Pogoji se
predložijo operatorjem na mezdni
konferenci v Jacksonville Florida,
dne 11. februarja.

Poleg te naloge so še mnoga
notranja vprašanja. Na dnevnem
red pride zadeva Alexandra Ho-
wata iz Kansasa in spor v Novi
Škotiji, kjer je predsednik Lewis
v zadnjem juliju izklučil vso
distriktno organizacijo radi stav-
ke v znak simpatij z jeklarskimi
delavci.

Da bo zborovanje precej ži-
vahnko in da se rudarji zanimajo
za mnoga vprašanja česa, doka-
zuje dejstvo, da je bilo predloži-
nih konvencij preko 600 resolu-
cij.

Delegatje iz ohiskskega distrikta
so predložili soglasno zahtevo, da
mora biti uveden šesturni delav-
nik. Dalje zahtevajo, da mora
organizacija napeti vse sile, da
organizira premogarje v West
Virginiji in Kentuckyju do zad-

Pregled dnevnih do- godkov.

Amerika.

Poveljnik ameriške križarke v
tampiški luki je dobil navodilo iz
Washingtona, da naj izkraja mo-
tivo, ako bodo vstali ovirali kret-
anje ladji.

Oljni škandal spravil republi-
kance v veliko zadrgo.

Konvenca rudarjev otvorjena
v Indianapolisu.

Hughes je izkročil "rusko evi-
denco" Borahu.

Cikaški policej živel 14 let z
dvema ženama.

Inozemstvo.

Lenin, predsednik ruske sovjetske
vlade, je umrl.

Delavska stranka v Angliji je
prevzela vlado.

Obregonove žete vzele Guada-
jalero.

HUGHES IZKROČIL "DOKAZE" BORAHU.

Washington, D. C. — Državni
tajnik Hughes je v pondeljek iz-
kročil senatorju Borahu sveženj li-
stin s pojasnilom, da to je "evi-
dence", ki kaže, da ruski sovjeti
predložijo operatorjem na mezdni
konferenci v Jacksonvillu Florida,
dne 11. februarja.

Njega moža. To je absolutno po-
trebno v lastno zaščito organiza-
cije. Druge zahteve ohiskskih dele-
gatov so, da se meza povira za
25 odstotkov, da se pravi, na jardi in
pri plači za takovano "mrtvo"
delo in da se plačuje mezda in pol
za čezurno delo ter dvojna mezda
za delo ob nedeljah in praznikih.
Ta povilek bi dvignil rudarjevo
mezdo na 1.17½ od tone in \$1.25
na uro, dočim zdaj dobiva 94
centov od tone. Pogodba mora
veljati za dve leti.

ZALJUBLJENI DU- HOVEN ŠE NE MARA PRIZNATI KRIVDE.

Varani mož je obljubil predložiti
nova pisma, ki pridajo, da je imel
lepdu duhovno ljubavno razmerje
z njegovo ženo.

POBOŽNE OVČICE SO ŠE VED- NO DOKEJA ZALJUBLJENE V DUHOVNA.

Chicago, Ill. — Pravni zastopnik
Alberta R. Leland, ki dolzi
duhovna Carla D. Case iz Oak
Parka, da mu je raztri domače
ognjišče, je dejal, da pride na vrsto
nova izpovedba, v kateri je
Lelandova žena priznala, da je imela
mladega duhovna za ljubčka.

S pomočjo te izpovedbe in na
podlagi drugih pričanj in okol-
ščin si upa Lelandov odvetnik
Olds lahko dokazati na sodišču,
da sta zakrivila ga. Leland in du-
hoven Case vse prestopke, ki ju
obtežujejo točba za razporoko. Nadalje
bo lahko dokazati tudi to, da
se je Lelandova dostikrat skrila v shrambo za oblike v du-
hovne delavni sobi, ko se je bilo
čisto, da bi ju ne zasnela du-
hovna žena.

Olds je namignil, da bo na ob-
novni obravnavi v četrtek prišlo
še ved zanimivejših stvari na dan.

Cerkveni možje in cela župnija
prve baptistovske cerkve v Oak
Parku pa so tako zatelebani v svo-
jega župnika, da ga imajo še vedno
za nedolžno žrtev Lelandovki-
ne hysterije.

Duhoven, ki se seve ravna po
pregovoru "Vrana vrani ne izklu-
je od", je podal v pondeljek dve
izjavi, ki sta si v popolnem na-
sprotni.

Prva se glasi takole:

"Ko sta bila Leland in njego-
va žena še člana baptistovske cer-
kve v Garfield Parku, je bilo zna-
mo, da ni bilo njuno obnašanje
popolnoma zadovljivo."

Druga izjava pa je takšnale:

"Jaz ne poznam osebno niti Le-
landa, niti ne njegove žene. Ni-
koli nisem pogledal v cerkveni
zapisnik. Ničesar več ne vem o
njih, kakor ve vsak drugi na
cesti."

Ko je šel Leland, ki biva sedaj
v nekem sanatoriju, da spajajo
njegovo ime z onim gdene. May
Brown iz Elmwood Parka, je dejal:

"Duhovni govore o žaljivi raz-
vidnosti, a se vendar niti naj-
manj ne obotavljajo napadati in
blati imena gdene. Brown in
meni, čeprav nimam prav nobene-
ga dokaza za to blatenje in napa-
danje."

Ko je šel Leland, ki biva sedaj
v nekem sanatoriju, da spajajo
njegovo ime z onim gdene. May
Brown iz Elmwood Parka, je dejal:

"Duhovni govore o žaljivi raz-
vidnosti, a se vendar niti naj-
manj ne obotavljajo napadati in
blati imena gdene. Brown in
meni, čeprav nimam prav nobene-
ga dokaza za to blatenje in napa-
danje."

Obregon se obrača na-
levu.

Vstaja reakcionarjev je prisilila
mehki vlado, da upošteva
zahteve organiziranih
delavcev.

Obregon se je našel v Penjamu na
zapadni fronti, kjer vodi ofenzivo
za obiskajočo oblast.

Obregon je v zvezni armadi v
Zvezni posadki v Victoriji se je
uprla v nedeljo in se okreplila na
De la Huerta. Victorija je glavno
mesto države Tamaulipas; v kateri
je Tampico največje mesto. Tu
so najboljši ojni vrelci.

General Terex poroča o poraz-

vatašev na vzhodni fronti. Dve
koloni vatašev sta bili razbiti in
razpršeni na vse strani.

Predsednik Obregon se nahaja s
zvezno armado v Penjamu na
zapadni fronti, kjer vodi ofenzivo
za obiskajočo oblast.

Tampico, Mehika, 22. jan. —
Zvezna posadka v Victoriji se je
uprla v nedeljo in se okreplila na
De la Huerta. Victorija je glavno
mesto države Tamaulipas; v kateri
je Tampico največje mesto. Tu
so najboljši ojni vrelci.

Kakor se poroča, ni posadka
rebelirala toliko proti Obregonu
kolikor proti vmesovanju Združenih
držav v mehiške zadeve.

Huertovi agitatorji so zadnje dni
začeli vneto bujskati ljudstvo

proti Američanom. Agitatorji pri-

povedujejo, da so Obregon pro-

dal Ameriki in da deluje za anek-

Delavske novice.

(Federated Press.)

Politično predavanje.

Chicago, Ill. — Paul Blanshard, tajnik Lige za industrialno demokracijo in član krojaške unije A. C. W. A., bo v nedeljo 27. januarja predaval o angleški delavski stranki, ki zdaj dela na krmilo Anglije. Predavanje, katerega je aranžirala krajevna socialistična stranka, se vrati v Machinist Hall, 113 So. Ashland Boulevard. Začetek ob pol treh popoldne. Vstopnina 25 centov.

Dvajri na štrajku.

Chicago, Ill. — Več tisoč drvarjev v vzhodnem delu British Columbije je na štrajku za osmurni delavnik. Stavko vodi Lumber Workers' Industrial Union. Drugo zahteve stavkarjev so: minimalna menda \$4 na dan, prisemka cenzura v šumarskih kemah mora biti odpravljena, osovoboditev političnih jetnikov in nobenik diskriminacij za člane I. W. W.

Napredovanje delavske banke.

Chicago, Ill. — Banka krojaške unije "Amalgamated Trust & Savings Bank" je v letu 1923 napredila 13 odstotkov dobička od svoje glavnice. Vsota dobička je \$26,746. Vloge so tekom leta rastle povprečno \$50,000 mesečno. Banka je poslala \$1,524,209 v Rusijo.

Delavsko gledališče.

San Francisco, Cal. — Tukaj se je ustanovila gledališča družbe z imenom "Telegraph Hill Players". Ustanovitelji so večji delavski voditelji in organizatorji. Ravnatelj družbe, Ben Leger je organizator Enes velike unije in leta 1922 je vodil stavko v Lawrence, Mass. Družba bo vprisarjala klasične socialne drame in igre iz delavskega življenja.

Tesarji v K. G. otvorili svoj dom.

Kansas City. — Tukajnja tesarska unija je otvorila svojo dvorano z velikimi slavnostmi. Unijska šteje 1800 članov.

Slabe razmere med krojišči v St. Louisu.

St. Louis, Mo. — V krojščki industriji v St. Louisu je okrog 7000 delavcev in delavk, ki so slabno organizirani zato pa prejemajo 35 do 50% manjše mezdake kot krojači v Chicago, New Yorku, Philadelphia, Baltimoru, Rochesterju in v drugih mestih, kjer je priznana unija. Krojaška unija Amalgamated Clothing Workers of America ima tukaj pet organizatorjev, ki vodijo intenzivno kampanjo za organiziranje vseh 7000 delavcev in delavk v St. Louisu.

Slabo za tesarje v Sedaliji.

Sedalia, Mo. — Tukajnja tesarska unija svari tesarje širok Amerike, naj ne hodijo sem za delom, ker tukaj je pet mož za vsako tesarsko delo.

Delavsko zavetišče.

Lakeland, Fla. — Tesarska in mlinarska organizacija "United Brotherhood of Carpenters and Joiners" je pravkar kupila 1684 akrov sveta med krasnimi oranžnimi nasadi; za ta svet je plačala \$32,000. Okrog 600 akrov je obdelanih in zasajenih z oranžami in raznim drugim južnim sadnjem. Na tem zemljišču organizacija zgradi kolonijo za avto stare, bolhne in onemogle člane, ki niso preskrbljeni. Člani organizacije plačujejo deset centov mesečno za to zavetišče.

Unija prepredla smrtne naredbe med rudarji.

Seattle, Wash. — Prvi po tridesetih letih ni bilo v distriktu Roslyn-Cle Elum, kjer je uposlenih 1500 premogarjev, nobenega smrtnega slučaja pri delu v letu 1923. Predsednik distriktske organizacije Martin J. Flyzik poroča, da je k temu pripomogla unija, ki skrbno paži, da se izpoljujejo varnostne naredbe za delavce.

Javni shod za priznanje Rusije.

Chicago, Ill. — Organizacija "Friends of Soviet Russia" sklicuje velik javni shod za nedeljo 27. januarja ob osmih zvečer v Ashland Auditorium, Van Buren St. in Ashland Boulevard. Govorniki bodo sledili: A. J. Johnson, član neuradne konгрésne misije, ki je zadnje poletje posestila Rusijo; Robert Morris Lowett, pomorednik revije "New Republic"; Max J. Salinsky, zastopnik krojaške unije; Max Bechtel, urednik revije "Soviet Russia Pictorial"; C. E. Ruthen-

berg, tajnik Delavske stranke; James P. Cannon in Robert Minor.

Kazalo se bo tudi film "Russia and Germany". Vstopnina 25 centov. Vsi prejemki pojdejo v sklad pomočne akcije za stradajoče delavce v Nemčiji.

Namen shoda: demonstracije za priznanje Sovjetske Rusije in gmotno pomoci delavecem v Nemčiji.

Preiskava nemških financ.

Dawes je začel ravnatelja nemške državne banke. Vprašanje posojila za Nemčijo. Koliko Francija zahteva?

Pariz, 22. jan. — Prva preiskovalna komisija, ki ima nalogo, dogmati stanje nemških finanč, je včeraj zasilišala dr. Schachta, predsednika nemške državne banke. Ameriški bankir in generalni posojilnik Coolidge v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Predsednik Coolidge je pozval Greena, ki je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Green je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Drugi republikanski člani finančnega odseka so odgovorni za poročilo, da je izmed 15 republikancev pripravljenih 13 podpirati Mellonov načrt v toliko, v kolikor bi naj bil predlog posojilnika. Posojilnik mora znašati najmanj miljardo zlatih mark.

Dawes je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Beli hiši zgodil doppoldeno eno uro.

Pravilno je pozabil Schachta, da je načelnik finančnega odseka v poslanskem zboru, in je konferiral s predsednikom Coolidgejem v Bel

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

Cene oglasov po dogovoru. Kokopisi se ne vračajo.

Narodnina: Zednjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto. \$2.50 za pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.65 za tri mesece, in na inozemstvo \$8.00.

Naslov na vas, kar imam stik z listom:

"PROSVETA"

2087-59 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenia National Benefit Society.

Owned by the Slovenia National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

"MEMBER of THE FEDERATED PRESS"

Borba med znanjem in praznoverjem.

Po Arthur M. Lewis za "Prosve-
to" pribidi Zvonko Novak.

(Dvanajsto nadaljevanje.)

Se prednedavnim je bilo v modi navajati kristjanske ali cerkevne očete. Ali znanstveniki modernega časa so dokazali na podlagi neizpodobitnih dejstev, da so bili tisti "očetje" prav tako nedvični kakor vsi ostali ljudje v nujnihih dneh. Za tisto splošno nedvičnost so v nemali meri odgovorni sami. Njihovo nagnjenost k vedi izpodbjala sv. Avguſtin, ki meni, da je jako neumno prečuvati zgradbo naše vesoljnosti, zakaj, v sv. pismu stoji zapisano, da bodo kmalu nova nebesa in nova zemlja.

Ko je Omar v sedmem stoletju vzel Aleksandrijo, so prišli Arabci v stik s tistimi grškimi knjigami, ki jih niso uničili kriſtjanje, in skozi vsa naslednja stoletja so dvigali znanstveno plamenec Saraceni. Stik arabske dežele z Evropo je bil obnovljen. Aleksandrijski zvezdoznamci in matematički, ki so jih preložili v arabščino, so bili proti koncu srednjega veka prevedeni iz arabščine v evropske jezike. Slavno Kopernikovo delo "De revolutionibus—O revolucijah", ki je temelj modernejšemu znanstvu, kaže kaj modernega znanja iz semen, ki so jih pravno zasejali Grki.

Kopernik je imel veliko težkoč in zaprek, preden je mogel dati svojo knjigo v tisk. A tega si ni upal poizkusiti v katoličkih deželah. Celo v protestantskih državah so silno nasprotovali novim idejam. Da bi se izognil nasprotniku od strani protestantovskih voditeljev v Wittenbergu, je poveril Kopernik izdajo svojega dela Osciandru Neuenbergu. Ali Osiander je postal veliko nevarnost, pa mu je upadel pogum. Kopernik je umrl, ne da bi bila njegova knjiga dana na svetlo. Niti ni vedel za Osiandrov izdajstvo. Ta je namreč pisatelju pod taknili uvod, v katerem je rečeno, da so ideje v knjigi samo prazne sanje in zato izredek čisto navadne domišljije. Več let je ostalo to zgodovinsko delo v pozabnosti. Le majhna skupina raznih učenjakov je izpoznała njegovo vrednost. In ravno to je dalo povod, da je bila knjiga merilo tiste borbe, ki sta jo započela znameniti Bruno in ničeman slovenski Galileo.

Bruno.

Bruno je bil rojen sredi šestnajstega stoletja — 1548 — v Noli blizu Napla. Njegov oče Giovanni je bil vojak. Ime, Giordana, ki ga je naredil slovitega v zgodovini, je dobil tedaj, ko je stopil v verski dominikanški red. Kako je vplivala vera na njegovo dušo v mladih letih, je lahko zaslediti v povesti, ki jo je povedal v svojem poznejšem življenju. Bruno pripoveduje, kako je imel Scipio Savolino navado povedati svoje grehe enkrat na leto, in sicer na Veliki petek kuratu donu Paulinu, ki je bil enkrat na leto njegov izpovednik, a njegov družnik pa vsak drug dan v letu. Ceprav je Scipio priznal, da so njegovi grehi številni in veliki, mu jih je kurat odpustil prav izlahka. Izpovedna ceremonija je bila samo enkrat potrebna. V naslednjih letih je Scipio rekjal na Veliki petek donu Paulinu: 'Moj duhovni oče, moji grehi so vam znani.' In don Paulino mu je odgovoril: 'Sin, tebi je znano, da sem ti odpustil grehe pred enim letom. Pojdji v mire in ne greš več!' V tej zgodbi se zreali značaj rimske cerkve, ki je bila v zdevi svoje vere kruta, a v vprašanju morale pa zelo popustljiva in ohlapna. Ta cerkvena ohlapnost je bila ena zelo važnih prispevalnih činjenic za luteransko reformacijo.

Radi se je vseeno zgodilo, da so bili zelo izučili navideznost, ki je bila odgovor za toliko zmot glede na počelo v sestavo naše vesoljnosti. S svojega doma je mogel videti goro Vezuv. Izgledala je temna, gola, pusta in odurana. In tako si jo je predstavljajal več let. Ko pa je toliko dorastel, da je mogel obiskati, se je uveril, da je njen vznožje krasen vrt, bogat po oblikah in boji. To je silno vplivalo nanj ter najbolj pomagalo zavreči tezanje teorije o vesoljnosti in sprejeti Kopernikovo razlaganje, ki je bil v protislovju z vsemi navideznostmi.

V njegovem zgodnjem mladosti je Bruna zelo izučila navideznost, ki je bila odgovor za toliko zmot glede na počelo v sestavo naše vesoljnosti. S svojega doma je mogel videti goro Vezuv. Izgledala je temna, gola, pusta in odurana. In tako si jo je predstavljajal več let. Ko pa je toliko dorastel, da je mogel obiskati, se je uveril, da je njen vznožje krasen vrt, bogat po oblikah in boji. To je silno vplivalo nanj ter najbolj pomagalo zavreči tezanje teorije o vesoljnosti in sprejeti Kopernikovo razlaganje, ki je bil v protislovju z vsemi navideznostmi.

O tem človeku, ki je Bruna kritiziral radi vstopa v cerkev, bi se dalo trditi, da ne poza zgodovino. V šestnajstem stoletju je rim-

ska cerkev edina nudila človeku priliko, da se je mogel povpeti na odlično in odgovorno mesto. Posebno je veljalo to za tistega, ki je bil marljiv in podjeten, a ne pa bogat. Cerkev je viden tedaj, ko je bila najslabša. Stopil je v dominikanski red, ki je bil najzazgriznejša ustanova in ki je imel kontrolo nad zloglasno inkvizicijo. Tačas so postala početja svete inkvizicije nezmočna, kar je izvralo mnoge upore. Dva kolovodja ji sta bila obglavljeni. Valdence je preganjač cerkev, ki je bila tedaj na vrhu svoje okrutnosti. To je bila sekta, ki se je pojavila v južni Franciji. Ustanovil jo je Peter Waldo. Ta je razdaljil sv. pismo ter opominjal ljudi k svetu življenju, kar je smatrala za važno zlorabljenje cerkvenih poslov. Valdenci so grmeli proti slabim in grdim razvadom, ki so, kakor so trdili, skoro dokrja odpravile molitve, post in miloščino. Nadalje so bili tudi proti molitvam za mrtve, trdeč, da so nujne duše že šle ali v nebesa, ali pa v pekel. Ko je bil Bruno star trinajst let, je dala cerkev v enom samem dnevu pomoriti osemindeset Valdencev z istim nožem. Njihova trupla so razčetverili ter jih porazmetalni po poti, ki je držala v Kalabrijo. To je bila doba, ko je cerkev podvzela korake, ki jih je smatrala za potrebne radi luteranske reformacije pol stoletja poprej. Obstojali so v ustavoviti jezuita reda, inkvizicije in pa v uvedbi tiskovne cenzure. Rimski škoł je vpeljal seznam prepovedanih knjig. Na cerkvenem zboru v Tridentu so sklenili, da mora jezuitski red gladiti na zatrtje luteranske vere in izbrisati z ognjem in mečem vsak sled za razkolništvo. Bruno ni mogel tedaj niti slutiti, kaj utegne ta sklep pomeniti zanj.

Znaki prihodnjega razkolnika so bili vidni v Brunu že med njegovim novicijatom. Proti njemu so bila naperjene pisane obdolžbe, češ, da se izraša o svetnikih tako, kakor se nikakor ne spodbija za meniškega aspiranta. Ker niso smeli menihni preučavati težkih del, si se zavabili z bedastimi knjigami, ki so jih zelo toplo priporočala cerkvene oblasti. Ena teh se je imenovala "Sedem veselj Mater božje". Bruno je svedoval menihom, naj vrkejo to knjigo proč ter obrnejo svojo pozornost na najboljšo knjige, ki so jih smeli čitati. Posebno je priporočil "Življenje cerkvenih očetov." Prve obdolžbe je odkiloni samostanski prednik, ali poznejše obtožbe, češ, da se izraša o svetnikih tako, kakor se nikakor ne spodbija za meniškega aspiranta. Ker niso smeli menihni preučavati težkih del, si se zavabili z bedastimi knjigami, ki so jih zelo toplo priporočala cerkvene oblasti. Ena teh se je imenovala "Sedem veselj Mater božje". Bruno je svedoval menihom, naj vrkejo to knjigo proč ter obrnejo svojo pozornost na najboljšo knjige, ki so jih smeli čitati. Posebno je priporočil "Življenje cerkvenih očetov."

Prve obdolžbe je odkiloni samostanski prednik, ali poznejše obtožbe, češ, da se izraša o svetnikih tako, kakor se nikakor ne spodbija za meniškega aspiranta. Ker niso smeli menihni preučavati težkih del, si se zavabili z bedastimi knjigami, ki so jih zelo toplo priporočala cerkvene oblasti. Ena teh se je imenovala "Sedem veselj Mater božje". Bruno je svedoval menihom, naj vrkejo to knjigo proč ter obrnejo svojo pozornost na najboljšo knjige, ki so jih smeli čitati. Posebno je priporočil "Življenje cerkvenih očetov."

Prve obdolžbe je odkiloni samostanski prednik, ali poznejše obtožbe, češ, da se izraša o svetnikih tako, kakor se nikakor ne spodbija za meniškega aspiranta. Ker niso smeli menihni preučavati težkih del, si se zavabili z bedastimi knjigami, ki so jih zelo toplo priporočala cerkvene oblasti. Ena teh se je imenovala "Sedem veselj Mater božje". Bruno je svedoval menihom, naj vrkejo to knjigo proč ter obrnejo svojo pozornost na najboljšo knjige, ki so jih smeli čitati. Posebno je priporočil "Življenje cerkvenih očetov."

Prve obdolžbe je odkiloni samostanski prednik, ali poznejše obtožbe, češ, da se izraša o svetnikih tako, kakor se nikakor ne spodbija za meniškega aspiranta. Ker niso smeli menihni preučavati težkih del, si se zavabili z bedastimi knjigami, ki so jih zelo toplo priporočala cerkvene oblasti. Ena teh se je imenovala "Sedem veselj Mater božje". Bruno je svedoval menihom, naj vrkejo to knjigo proč ter obrnejo svojo pozornost na najboljšo knjige, ki so jih smeli čitati. Posebno je priporočil "Življenje cerkvenih očetov."

Prve obdolžbe je odkiloni samostanski prednik, ali poznejše obtožbe, češ, da se izraša o svetnikih tako, kakor se nikakor ne spodbija za meniškega aspiranta. Ker niso smeli menihni preučavati težkih del, si se zavabili z bedastimi knjigami, ki so jih zelo toplo priporočala cerkvene oblasti. Ena teh se je imenovala "Sedem veselj Mater božje". Bruno je svedoval menihom, naj vrkejo to knjigo proč ter obrnejo svojo pozornost na najboljšo knjige, ki so jih smeli čitati. Posebno je priporočil "Življenje cerkvenih očetov."

Prve obdolžbe je odkiloni samostanski prednik, ali poznejše obtožbe, češ, da se izraša o svetnikih tako, kakor se nikakor ne spodbija za meniškega aspiranta. Ker niso smeli menihni preučavati težkih del, si se zavabili z bedastimi knjigami, ki so jih zelo toplo priporočala cerkvene oblasti. Ena teh se je imenovala "Sedem veselj Mater božje". Bruno je svedoval menihom, naj vrkejo to knjigo proč ter obrnejo svojo pozornost na najboljšo knjige, ki so jih smeli čitati. Posebno je priporočil "Življenje cerkvenih očetov."

Prve obdolžbe je odkiloni samostanski prednik, ali poznejše obtožbe, češ, da se izraša o svetnikih tako, kakor se nikakor ne spodbija za meniškega aspiranta. Ker niso smeli menihni preučavati težkih del, si se zavabili z bedastimi knjigami, ki so jih zelo toplo priporočala cerkvene oblasti. Ena teh se je imenovala "Sedem veselj Mater božje". Bruno je svedoval menihom, naj vrkejo to knjigo proč ter obrnejo svojo pozornost na najboljšo knjige, ki so jih smeli čitati. Posebno je priporočil "Življenje cerkvenih očetov."

Prve obdolžbe je odkiloni samostanski prednik, ali poznejše obtožbe, češ, da se izraša o svetnikih tako, kakor se nikakor ne spodbija za meniškega aspiranta. Ker niso smeli menihni preučavati težkih del, si se zavabili z bedastimi knjigami, ki so jih zelo toplo priporočala cerkvene oblasti. Ena teh se je imenovala "Sedem veselj Mater božje". Bruno je svedoval menihom, naj vrkejo to knjigo proč ter obrnejo svojo pozornost na najboljšo knjige, ki so jih smeli čitati. Posebno je priporočil "Življenje cerkvenih očetov."

Prve obdolžbe je odkiloni samostanski prednik, ali poznejše obtožbe, češ, da se izraša o svetnikih tako, kakor se nikakor ne spodbija za meniškega aspiranta. Ker niso smeli menihni preučavati težkih del, si se zavabili z bedastimi knjigami, ki so jih zelo toplo priporočala cerkvene oblasti. Ena teh se je imenovala "Sedem veselj Mater božje". Bruno je svedoval menihom, naj vrkejo to knjigo proč ter obrnejo svojo pozornost na najboljšo knjige, ki so jih smeli čitati. Posebno je priporočil "Življenje cerkvenih očetov."

Prve obdolžbe je odkiloni samostanski prednik, ali poznejše obtožbe, češ, da se izraša o svetnikih tako, kakor se nikakor ne spodbija za meniškega aspiranta. Ker niso smeli menihni preučavati težkih del, si se zavabili z bedastimi knjigami, ki so jih zelo toplo priporočala cerkvene oblasti. Ena teh se je imenovala "Sedem veselj Mater božje". Bruno je svedoval menihom, naj vrkejo to knjigo proč ter obrnejo svojo pozornost na najboljšo knjige, ki so jih smeli čitati. Posebno je priporočil "Življenje cerkvenih očetov."

Prve obdolžbe je odkiloni samostanski prednik, ali poznejše obtožbe, češ, da se izraša o svetnikih tako, kakor se nikakor ne spodbija za meniškega aspiranta. Ker niso smeli menihni preučavati težkih del, si se zavabili z bedastimi knjigami, ki so jih zelo toplo priporočala cerkvene oblasti. Ena teh se je imenovala "Sedem veselj Mater božje". Bruno je svedoval menihom, naj vrkejo to knjigo proč ter obrnejo svojo pozornost na najboljšo knjige, ki so jih smeli čitati. Posebno je priporočil "Življenje cerkvenih očetov."

Prve obdolžbe je odkiloni samostanski prednik, ali poznejše obtožbe, češ, da se izraša o svetnikih tako, kakor se nikakor ne spodbija za meniškega aspiranta. Ker niso smeli menihni preučavati težkih del, si se zavabili z bedastimi knjigami, ki so jih zelo toplo priporočala cerkvene oblasti. Ena teh se je imenovala "Sedem veselj Mater božje". Bruno je svedoval menihom, naj vrkejo to knjigo proč ter obrnejo svojo pozornost na najboljšo knjige, ki so jih smeli čitati. Posebno je priporočil "Življenje cerkvenih očetov."

Prve obdolžbe je odkiloni samostanski prednik, ali poznejše obtožbe, češ, da se izraša o svetnikih tako, kakor se nikakor ne spodbija za meniškega aspiranta. Ker niso smeli menihni preučavati težkih del, si se zavabili z bedastimi knjigami, ki so jih zelo toplo priporočala cerkvene oblasti. Ena teh se je imenovala "Sedem veselj Mater božje". Bruno je svedoval menihom, naj vrkejo to knjigo proč ter obrnejo svojo pozornost na najboljšo knjige, ki so jih smeli čitati. Posebno je priporočil "Življenje cerkvenih očetov."

Prve obdolžbe je odkiloni samostanski prednik, ali poznejše obtožbe, češ, da se izraša o svetnikih tako, kakor se nikakor ne spodbija za meniškega aspiranta. Ker niso smeli menihni preučavati težkih del, si se zavabili z bedastimi knjigami, ki so jih zelo toplo priporočala cerkvene oblasti. Ena teh se je imenovala "Sedem veselj Mater božje". Bruno je svedoval menihom, naj vrkejo to knjigo proč ter obrnejo svojo pozornost na najboljšo knjige, ki so jih smeli čitati. Posebno je priporočil "Življenje cerkvenih očetov."

Prve obdolžbe je odkiloni samostanski prednik, ali poznejše obtožbe, češ, da se izraša o svetnikih tako, kakor se nikakor ne spodbija za meniškega aspiranta. Ker niso smeli menihni preučavati težkih del, si se zavabili z bedastimi knjigami, ki so jih zelo toplo priporočala cerkvene oblasti. Ena teh se je imenovala "Sedem veselj Mater božje". Bruno je svedoval menihom, naj vrkejo to knjigo proč ter obrnejo svojo pozornost na najboljšo knjige, ki so jih smeli čitati. Posebno je priporočil "Življenje cerkvenih očetov."

Prve obdolžbe je odkiloni samostanski prednik, ali poznejše obtožbe, češ, da se izraša o svetnikih tako, kakor se nikakor ne spodbija za meniškega aspiranta. Ker niso smeli menihni preučavati težkih del, si se zavabili z bedastimi knjigami, ki so jih zelo toplo priporočala cerkvene oblasti. Ena teh se je imenovala "Sedem veselj Mater božje". Bruno je svedoval menihom, naj vrkejo to knjigo proč ter obrnejo svojo pozornost na najboljšo knjige, ki so jih smeli čitati. Posebno je priporočil "Življenje cerkvenih očetov."

Prve obdolžbe je odkiloni samostanski prednik, ali poznejše obtožbe, češ, da se izraša o svetnikih tako, kakor se nikakor ne spodbija za meniškega aspiranta. Ker niso smeli menihni preučavati težkih del, si se zavabili z bedastimi knjigami, ki so jih zelo toplo priporo

ZDRAVNIŠKI NASVETI.

Pre vrnovni zdravnik F. J. Korn.

Enodnevna klinika.

Naj čitatelje Prosvete povabim
v seboj, da pričemo dnevno
z zdravniško delo, ki ga vršim čhev-
ščino si povprečen dom.
Prinimo ob 9. uri zjutraj in de-
lajmo do 9. ure zvečer s predsed-
nikom od 4. do 6. ure popoldne.

Prvi bolnik.

Vročinska bolezni. Typhoid.

Bolnika K. obiščemo na domu.
Bol je en teden. Ima vročino
100, glavobol, suh jek, drisko,
boljine v želodcu in je hudo slab,
da ne more iz postelje.

Vročinska bolezni, legar ali
typhoid je zadnja leta redka bo-
lezni v ameriških mestih. Lansko
leto sem zdravil enega bolnika
zrno na tej ulici za to bolezni,
prej pa že pet let nisem srečal
vročinske bolezni. Odkar bolj
strog izoliramo te bolnike in oči-
simo vodo, s kloridom, potom ku-
banja, s filtracijo, pri vodovodih
in tako dalje, vročinska bolezni iz-
umira po vseh mestih. Pred desetimi
leti smo imeli vsako jesen in
po zimi epidemijo legarja in neka-
teri vardi po večjih bolnicah so
bili polni teh bolnikov, zdaj dobi-
me v tem času po par teh bolnikov
v mestni bolnici.

Legar ali typhoid je povzročen
po hadci typohoidu, ki se razširja
načel po vodi. V prejšnjih časih
je legar po Kranjskem pobral na
stotine ljudi in v vojskah prej-
njih stoljetij je umrio na miljone
vojakov vsled legarja. Še v ameri-
ško-hanski vojni leta 1898 je ob-
delo v kampi v Floridi 15,000 a-
meriških vojakov za legarjem, ki
ki ga prenašale muhe raz odpad-
kov obolenih oseb na jedilu, ki so
se prizpravljala za zdrave vojake.
Okužene so bile vode in studenci,
kateri so služili armadi. V zadnji
svetovni vojni je bil legar skor-
neman. Umrlo je med ameriškimi
vojaki le nekaj ducatov vojakov.
Vsak vojak je bil cepljen proti le-
garju, studenti in voda, ki je za-
lagala šotoriča, so bili dnevno
preiskani po zdravnikih. Če je bil
le kak sum, so zaprli vodnjake, in
pod kaznijo prepovedali rabiti vo-
do in njih.

Od časa do časa se pojavijo epi-
demije legarja po manjših mestih
in na kmetih. V Salemu, Ohio, je
obdelo 200 oseb. Okužen je bil en
rezervar, ki je zlagal en del me-
sta in vodo. Zaprli so dotični vodo-
vod, izolirali bolnike in epidemija
je v enem mesecu ponehala.

Kaj naj naredimo z našim bol-
nikom?

Tu je žena, trije otroci in dva
stanovalca. Žena streže mežu in
estalim. Z rokami lahko prenesti
bolezen na jedila in mogoče je, da
je kdo drugi oboli. Najbolje je,
da pošljemo bolnika v bolnico.
Boznik se zadnja dva dni itak bo-
uje počuti, slab bo pa še dva ali
tri tedne, zeni je težko razkuževati
stolico in seč, torej bo za vse bolj-
še in iz profilaktičnega stolica
priporočljivo, da je nekaj tednov
izoliran v mestni bolnici. Sveda-
bi bilo nekatere ljudi težko pre-
pričati, da je tak postopek pravilen
in v korist njim samim in dru-
gim osebam. Radi enega izpostavl-
jenega slučaja jih lahko oboli de-
si po raznih okrožjih mesta, če
se okuji pitna voda.

O drugem bolniku, ki smo ga vi-
deli ta dan, bom govoril drugi te-
den.

OD ČASA DO ČASA SE POJAVAJO EPI-
DEMIE LEGARJA PO MANJŠIH MESTIH
IN NA KMETIH. V SALEMU, OHIO, JE
OBDELLO 200 OSEB. OKUŽEN JE BIL EN
REZERVAR, KI JE ZLAGAL EN DEL ME-
STA IN VODO. ZAPRILI SO DOTIČNI VODO-
VOD, IZOLIRALI BOLNICE IN EPIDEMIA
JE V ENEM MESECU PONEHALA.

Kaj naj naredimo z našim bol-
nikom?

Tu je žena, trije otroci in dva
stanovalca. Žena streže mežu in
estalim. Z rokami lahko prenesti
bolezen na jedila in mogoče je, da
je kdo drugi oboli. Najbolje je,
da pošljemo bolnika v bolnico.
Boznik se zadnja dva dni itak bo-
uje počuti, slab bo pa še dva ali
tri tedne, zeni je težko razkuževati
stolico in seč, torej bo za vse bolj-
še in iz profilaktičnega stolica
priporočljivo, da je nekaj tednov
izoliran v mestni bolnici. Sveda-
bi bilo nekatere ljudi težko pre-
pričati, da je tak postopek pravilen
in v korist njim samim in dru-
gim osebam. Radi enega izpostavl-
jenega slučaja jih lahko oboli de-
si po raznih okrožjih mesta, če
se okuji pitna voda.

O drugem bolniku, ki smo ga vi-
deli ta dan, bom govoril drugi te-
den.

SEJE IN SHODI.

Eveleth, Minn. — Naznanjam čla-
nom društva "Napredek," št. 89, da
so sklenili na zadnji redni seji,
da bo domo presečili v novo "Mus"
dvorano, da bom drugi mesec, dne
2. februarja že zborovali v novi
dvorani. — Opazujam vse člane,
ki so v prvem januarju prevezeli
tajnico in seč, torej bo za vse bolj-
še in iz profilaktičnega stolica
priporočljivo, da je nekaj tednov
izoliran v mestni bolnici. Sveda-
bi bilo nekatere ljudi težko pre-
pričati, da je tak postopek pravilen
in v korist njim samim in dru-
gim osebam. Radi enega izpostavl-
jenega slučaja jih lahko oboli de-
si po raznih okrožjih mesta, če
se okuji pitna voda.

O drugem bolniku, ki smo ga vi-
deli ta dan, bom govoril drugi te-
den.

SEJE IN SHODI.

Harwick, Pa. — Naznanjam vsem
članom, posebno tistim, ki so od-
deljeni od društva "Napredek" do
šte. 419 v Harwicku, Pa., da
so v prvem januarju prevezeli
tajnico in seč, torej bo za vse bolj-
še in iz profilaktičnega stolica
priporočljivo, da je nekaj tednov
izoliran v mestni bolnici. Sveda-
bi bilo nekatere ljudi težko pre-
pričati, da je tak postopek pravilen
in v korist njim samim in dru-
gim osebam. Radi enega izpostavl-
jenega slučaja jih lahko oboli de-
si po raznih okrožjih mesta, če
se okuji pitna voda.

O drugem bolniku, ki smo ga vi-
deli ta dan, bom govoril drugi te-
den.

SEJE IN SHODI.

Ironwood, Mich. — Društvo št.
323 naznana vsem članom in čla-
nicam, bodisi iz mesta ali v me-
stu, da se obravnajo odzaj name v
vseh zadevah, ki se tičejo tajniške-
ga dela na spodnji naslov. Obenem
naznana, da smo na seji 13. januaria
1924 kolektivi od vsakega
člana in članice po 25c v društveno
blagajno. To vam omembu vsej
tega, da bodo vse vedeli, zakaj je
to, ker bo dobro za vas in za
meni. — John Strancar, tajnik.

Z bratskim pozdravom! — J. M.
Fritz, tajnik.

Chicago, Ill. — Tem potom pro-
sim članic dr. "Nada," št. 102
S. N. P. J., da poravnajo asesment
do 25stege v mesecu, kot zahtevajo
pravila. Za vse zadeve tukajko se
tajniškega posla, se je obrniti na
Frances A. Tschur, 2827 S. Ridge-
way Ave., Chicago, Ill., ki je nova
— tajnica.

Cleveland, Ohio. — Naznanjam
članom društva "Slova," št. 173 S.
N. P. J., da je bilo sklenjeno na zad-
nji seji dne 6. januarja, da bo po-
biran asesment, kadar je bilo do-
čeno, vsako prvo nedeljo na seji,
potem pa vsakega 10. od 6. do 8.
zvečer. V slučaju, da bo ta dan ne-
delja, pa do 11. zvečer. Asesment
bo tudi pobireno vsako tretjo nedeljo
od 9. do 12. dopoldne in dne
25. v mesecu od 6. do 9. zvečer.
Asesment pobiram v Slovenskem
narodnem domu, pa ne doma; to
pa si zapomni vsak član, da se ne
bo polom izgovarjal, da ni vedel.
Dolžnost vsakega člana je, da pre-
čita glasilo, zato prosim redno
asesment, da ne bo potem mogoče
spoznati, ki jezik je. — John
Strancar, tajnik.

Z bratskim pozdravom! — John
Strancar, tajnik.

Harwick, Pa. — Naznanjam vsem
članom, posebno tistim, ki so od-
deljeni od društva "Napredek" do
šte. 419 v Harwicku, Pa., da
so v prvem januarju prevezeli
tajnico in seč, torej bo za vse bolj-
še in iz profilaktičnega stolica
priporočljivo, da je nekaj tednov
izoliran v mestni bolnici. Sveda-
bi bilo nekatere ljudi težko pre-
pričati, da je tak postopek pravilen
in v korist njim samim in dru-
gim osebam. Radi enega izpostavl-
jenega slučaja jih lahko oboli de-
si po raznih okrožjih mesta, če
se okuji pitna voda.

O drugem bolniku, ki smo ga vi-
deli ta dan, bom govoril drugi te-
den.

SEJE IN SHODI.

Ironwood, Mich. — Naznanjam čla-
nom društva "Napredek," št. 89, da
so sklenili na zadnji redni seji,
da se bo domo presečili v novo "Mus"
dvorano, da bom drugi mesec, dne
2. februarja že zborovali v novi
dvorani. — Opazujam vse člane,
ki so v prvem januarju prevezeli
tajnico in seč, torej bo za vse bolj-
še in iz profilaktičnega stolica
priporočljivo, da je nekaj tednov
izoliran v mestni bolnici. Sveda-
bi bilo nekatere ljudi težko pre-
pričati, da je tak postopek pravilen
in v korist njim samim in dru-
gim osebam. Radi enega izpostavl-
jenega slučaja jih lahko oboli de-
si po raznih okrožjih mesta, če
se okuji pitna voda.

O drugem bolniku, ki smo ga vi-
deli ta dan, bom govoril drugi te-
den.

SEJE IN SHODI.

Ironwood, Mich. — Naznanjam čla-
nom društva "Napredek," št. 89, da
so sklenili na zadnji redni seji,
da se bo domo presečili v novo "Mus"
dvorano, da bom drugi mesec, dne
2. februarja že zborovali v novi
dvorani. — Opazujam vse člane,
ki so v prvem januarju prevezeli
tajnico in seč, torej bo za vse bolj-
še in iz profilaktičnega stolica
priporočljivo, da je nekaj tednov
izoliran v mestni bolnici. Sveda-
bi bilo nekatere ljudi težko pre-
pričati, da je tak postopek pravilen
in v korist njim samim in dru-
gim osebam. Radi enega izpostavl-
jenega slučaja jih lahko oboli de-
si po raznih okrožjih mesta, če
se okuji pitna voda.

O drugem bolniku, ki smo ga vi-
deli ta dan, bom govoril drugi te-
den.

SEJE IN SHODI.

Ironwood, Mich. — Naznanjam čla-
nom društva "Napredek," št. 89, da
so sklenili na zadnji redni seji,
da se bo domo presečili v novo "Mus"
dvorano, da bom drugi mesec, dne
2. februarja že zborovali v novi
dvorani. — Opazujam vse člane,
ki so v prvem januarju prevezeli
tajnico in seč, torej bo za vse bolj-
še in iz profilaktičnega stolica
priporočljivo, da je nekaj tednov
izoliran v mestni bolnici. Sveda-
bi bilo nekatere ljudi težko pre-
pričati, da je tak postopek pravilen
in v korist njim samim in dru-
gim osebam. Radi enega izpostavl-
jenega slučaja jih lahko oboli de-
si po raznih okrožjih mesta, če
se okuji pitna voda.

O drugem bolniku, ki smo ga vi-
deli ta dan, bom govoril drugi te-
den.

SEJE IN SHODI.

Ironwood, Mich. — Naznanjam čla-
nom društva "Napredek," št. 89, da
so sklenili na zadnji redni seji,
da se bo domo presečili v novo "Mus"
dvorano, da bom drugi mesec, dne
2. februarja že zborovali v novi
dvorani. — Opazujam vse člane,
ki so v prvem januarju prevezeli
tajnico in seč, torej bo za vse bolj-
še in iz profilaktičnega stolica
priporočljivo, da je nekaj tednov
izoliran v mestni bolnici. Sveda-
bi bilo nekatere ljudi težko pre-
pričati, da je tak postopek pravilen
in v korist njim samim in dru-
gim osebam. Radi enega izpostavl-
jenega slučaja jih lahko oboli de-
si po raznih okrožjih mesta, če
se okuji pitna voda.

O drugem bolniku, ki smo ga vi-
deli ta dan, bom govoril drugi te-
den.

SEJE IN SHODI.

Ironwood, Mich. — Naznanjam čla-
nom društva "Napredek," št. 89, da
so sklenili na zadnji redni seji,
da se bo domo presečili v novo "Mus"
dvorano, da bom drugi mesec, dne
2. februarja že zborovali v novi
dvorani. — Opazujam vse člane,
ki so v prvem januarju prevezeli
tajnico in seč, torej bo za vse bolj-
še in iz profilaktičnega stolica
priporočljivo, da je nekaj tednov
izoliran v mestni bolnici. Sveda-
bi bilo nekatere ljudi težko pre-
pričati, da je tak postopek pravilen
in v korist njim samim in dru-
gim osebam. Radi enega izpostavl-
jenega slučaja jih lahko oboli de-
si po raznih okrožjih mesta, če
se okuji pitna voda.

O drugem bolniku, ki smo ga vi-
deli ta dan, bom govoril drugi te-
den.

SEJE IN SHODI.

Ironwood, Mich. — Naznanjam čla-
nom društva "Napredek," št. 89, da
so sklenili na zadnji redni seji,
da se bo domo presečili v novo "Mus"
dvorano, da bom drugi mesec, dne
2. februarja že zborovali v novi
dvorani. — Opazujam vse člane,
ki so v prvem januarju prevezeli
tajnico in seč, torej bo za vse bolj-
še in iz profilaktičnega stolica
priporočljivo, da je nekaj tednov
izoliran v mestni bolnici. Sveda-
bi bilo nekatere ljudi težko pre-
pričati, da je tak postopek pravilen
in v korist njim samim in dru-
gim osebam. Radi enega izpostavl-
jenega slučaja jih lahko oboli de-
si po raznih okrožjih mesta, če
se okuji pitna voda.

O drugem bolniku, ki smo ga vi-
deli ta dan, bom govoril drugi te-
den.

SEJE IN SHODI.

Ironwood, Mich. — Naznanjam čla-
nom društva "Napredek," št. 89, da
so sklenili na zadnji redni seji,
da se bo domo presečili v novo "Mus"
dvorano, da bom drugi mesec, dne
2. februarja že zborovali v novi
dvorani. — Opazujam vse člane,
ki so v prvem januarju prevezeli
tajnico in seč, torej bo za vse bolj-
še in iz profilaktičnega stolica
priporočljivo, da je nekaj tednov
izoliran v mestni bolnici. Sveda-
bi bilo nekatere ljudi težko pre-
pričati, da je tak postopek pravilen
in v korist njim samim in dru-
gim osebam. Radi enega izpostavl-
jenega slučaja jih lahko oboli de-
si po raznih okrožjih mesta, če
se okuji pitna voda.

O drugem bolniku, ki smo ga vi-
deli ta dan, bom govoril drugi te-
den.

SEJE IN SHODI.

Ironwood, Mich. — Naznanjam čla-
nom društva "Napredek," št. 89, da
so sklenili na zadnji redni seji,
da se bo domo presečili v novo "Mus"
dvorano, da bom drugi mesec, dne
2. februarja že zborovali v novi
dvorani. — Opazujam vse člane,
ki so v prvem januarju prevezeli
tajnico in seč, torej bo za vse bolj-
še in iz profilaktičnega stolica
priporočljivo, da je nekaj tednov
izoliran v mestni bolnici. Sveda-
bi bilo nekatere ljudi

Josip Kostanjevec:

Kam?

I.

Zvečerilo se je. Drobni dež je zmetaval na šipe motnih oken Kopacevga stanovanja. Nizko dolni so visele težki oblaki, zastirali bližnje holme, pospeševali nastopajočo temo.

"Celo noč ho lilo," je izpregorivil trudno Kopac.

Spravljal je perilo v kovčeg, odpravljal se je od doma.

"Težko boš hodil in zeblo tebo," je odgovorila žena in obrnila teleso pečenke na ognjišče.

"Prokleti lopovi," je sknil Kopac skrtajoč z zobi.

Poštal je sredi kuhinje, vpril roke ob bok ter strmel skozi odprtino. Njegove oči so bile trudne in brezizrasne.

"Težko se odpravljam, ti ne veš. Misil sem, da pojdem lažje... Če bi šla ti z menoj... pa ni mogoče... poginila bi na poti... Lopovi zveri... kakov ženska sem, toliko, da se ne razjočem... Pa sem misil, da bo lažje, ko sem se pred nekoliko dnevi polagoma uverjal, da bo treba iti..."

Pečenka je bila pečena, žena jo je položila na okno, da se ohladiti, preden jo zavije v popir za popotnico.

Ko je stopila proti oknu, jo je enkrat natančneje pogledal. Morda bi vendar šla.

"Ne, ni mogoče... umoril bi jo..." je zamrmral sam pri sebi. "V osmem mesecu je, umoril bi njo in ono, kar nosi."

Ohrnil se je v steno in pomislil. "Obljubi mi, Ančka, da se ne bo preveč trudila, ko me ne bo..."

Morda ne bo trajalo dolgo, svet se hitro obrača... In rad bi videl, da bi bil najin zarod zdrav... in močan... Oh, takto močan, da..."

Prijel se je oberoč za glavo in nemudoma umolknil. Žena je pristopila k njemu in mu položila roko na ramo.

"Ne gremi si zadnjih trenutkov z neplodnimi mislimi, dragec. Zame se ne boj, mališ samo nase!"

V tem trenotku se zaslišijo pod oknom previdno se bližajoči kranki.

Kopac se zdrzne, objame ženo. "So že tukaj... zadnji čas je... zbogom, draga! Pazi se..."

V naglici spravi pečenko in pograblji kovčeg. Tiho se vije po stopnicah, neslišano, vrata na vrt se narahlo odpro in zapro.

Kopac izgine v temi in megli prav tisti trenotek, ko se zaslišijo udarci na sprednja večna vrata in ko zahteva hričav glas, da se odpre...

II.

Ivan Kopac je bil nikji uradnik pri okrajinem sodišču v trgu. Po nedavno umrlem očetu je podeloval malo hišo z vrtom, nekoliko njivje ter delež gozda. Mnogo ni bilo, kar je imenoval svoje last, a s tem večjo ljubeznijo je negoval to svoje pribedališče, ta košček rodne zemlje, ki je popolnoma pristrel k njegovemu sreu. Njegov vrt je bil najskrbnejše obdelan, na nizkih pritlikavkih je zorelo najplemenitejše sadje, ob zidu so etelete bujne rože in raznolike eveltice. Njegove njivice, male krpe črne prsti, so bile prve obdelane in posejane. In rastlo je na njih kar vidno, nobena rastlinica ni hirala, ni zaostajala, vse je bilo sveže in zdravo, vse je bilo življenje in ljubzenje. In Kopacevemu življenju je bilo vse to tako potreben kakor njegovim prsim zrak, njegovim žilam srčna kri. Koliko poletnih večerov je prelehal v visoki travi poleg svojih njivic, koliko sladih sanj je presnaljil v tej tišini ob zadnjih pramenih zahajajočega sonca, ob petju tačice, ki je brezkrbno gnezdišča v neposredni bližini ter vsak večer prepevala na viški dolgolase breze, rastote na osredku. Z ne-

popisno slastjo je vdihaval vonj, kipeč iz domače grude, vonj alajši od najslajših dišav.

In tukaj je tudi bilo, kjer je prvič govoril z Bizjakovo Ančko, ki ji je leto potem pripravil nov dom v svoji hiši. Začeljivo sta živelia od prvega dne, živelia samo drug drugemu in svojemu posestevcu.

Prišla so huda leta in strama. Tudi Kopac je moral odložiti prevo in spravili plug in brano, moral zapustiti Ančko in rodno grundo.

Hudo mu je bilo, ko se je poslavljalo, a v srcu, prav na dnu, je hrlela lučka upanja, da se se vrne, da zoper objame ženo, da zoper prime za plug in brano. In to grozepohnih letih se je vrnil. Kakor bi bil stopil v cerkev, s takšno poštovanjem je stopil v svojo dolgo pogrešano hišo, je hitel potem na vrt in od tam na njive. Bila je jesen, in velika svetloba se je razivala po planjavi. S to svetlobo so se razivali prvi prameni prihajajoče svobode v izmognano, do smrti utrujeno deželo. Iz grobov so prihajali ti prameni, iz grobov, z vročo krvjo prepojenih, s krvnimi solzami porošenih. Prihajala je svoboda, narod je prepeval in jokal v navdušenju in veselju. Kakor otrok je bil, ki veruje pravljicam, ves naiven in nedolzen, ves lahkoživ in lahkožeren. In tež lahkomiselnosti in lahkožernosti je pozabil na nevarnost in legal k počitku. In ni viden znamen na nebuh, ki so se pojavljala med njegovim sladkim spanjem, v času njegovih najslajših sanj. Nihče ni stal na strazi, ker je bila vera takoj velika kakor lahkomiselnost. Bila je jesen, in velika svetloba se je razivala po planjavi.

"Torej pravši, da zasedajo? Da so že sredi poti?"

Kopac se je krčevito oprijemal stola, njegovo lice je bilo spačeno, na čelu so stale debele znojne kapljice.

Njegov kolega Jerič je skomiznil z rameni.

"Naj bo, kar hoče... meni je vse eno... praveč sem že videl..."

Kopac je še tesneje stisnil stol, dvignil bi ga, razbil bi tovarša glavo.

"Ti tako govoril? Tii... ti, ki si vao vojsko prespal ob svoji habnici!"

Oni se je cimčeno nasmehnil, polozil prst na usta ter dejal:

"Pst, prijatelj, ne razburjavaj se po nepotrebem. Videl boš se čudne reči. Morda sem celo jaz boljši narodnjak kakor bo v bližnjih dneh marsikdo drugi!"

"Ne obrekuj, človek!"

"Ne silim te, da veruješ. Preveč si že veroval..."

In res so prišli od zahoda in so zasedli vso deželo. Vso lepo deželo s kraljem Nanosom vred. Na njegovi pleši, svetli in čestitljivi, so se vitarobili. Da so imeli lepi razgled, da so se bojili veselili svojega plena. Zakaj plen ni bil majhen in skromen,

Plen ni bil majhen in skromen, a bil je brez duše, brez srca. Mrtev za nje, ki so si ga prisvojili. V deželi Gregorčičev, Krilanov in Gradnikov ni moglo biti drugače.

In če bi tudi oni molčali, bi govorilo kamene.

"Prehaglo sem jih ob sodil, iboljše se držijo, kakor sem misil. Res se je pociganilo nekaj 'belih' rodin v deželi, je vtonilo nekaj gospodskih hčera v smradljivi mlakuži, a vobče se držijo izborni. In zato verujem sedaj tu, da jaz in zato oprosti, o Kopac, moje prejanje malovernosti."

Tako je govoril Kopacev tovarš Jerič, ko je viden, kako romu mož za možem v prognanstvu, rajši nego bi prodal svoj rod.

In Kopac mu je tistti dan čez dolgo zoper ponudil roko...

ogledavali, molče se izpravljali. Kaj naj to pomeni? Saj vendar še sijo sonce, svetijo se bližnji in oddaljeni griči v vsej jesenski prelesti, se vije bistva Vipava skozi vse vrbovje in tožno jelševje. In nad vsem tem in še drugim se vedno kraljuje sivi očak Nanoš, še vedno čuje svoje otroke okoli in okoli, tja do velikih sinjih voda na nahod. Ali niso to nove sanje, nova prevara?

Kakor kobilice se je razpzel sovražnik. Zimski meseci so ga še nekoliko zadrževali, a pomlad ga je začetek do mozga. Pohlep je rastel s toplo.

In v teh časih je porabljaj Konga ves svoj prosti čas v to, da je hodil od sela do sela, skrivoma in previdno. On in še nekoliko drugih je opravljalo med narodom apostolsko službo, zvesto in vneto.

A v mesecu juniju so jih zavohali. Nekega večera so po naključju izvedeli, da jih misijo še tisto noč pobrat in zapreti.

In tako se je zgodilo, da se je moral Janko Kopac enega deževnega junijskoga večera posloviti od vsega kar mu je bilo ljubo in drag, če ni hotel medleti po zatohlih ječah.

(Koniec prihodnjo sredo.)

Fačistični režim v Španiji.

Barcelona. — (Fed. Press.) — Zelezna fačistična diktatura v Španiji ima eno dobro posledico: med delavce se vrača sloga. Razne delavske frakcije, ki so se prej navdušeno sovražile in pobijale med seboj, se zdaj združujejo v enotno fronto. V Barceloni je pričel izvajati nov dnevnik "Lucha Obrera" (Delavska borba), ki ga urejujejo socialisti, komunisti in sindikalisti. Katalonski socialisti, ki so bili doslej odcepjeni, delujejo zdaj z enotno fronto.

(Konec prihodnjo sredo.)

Način načina.

Barcelona. — (Fed. Press.) — Zelezna fačistična diktatura v Španiji ima eno dobro posledico: med delavce se vrača sloga. Razne delavske frakcije, ki so se prej navdušeno sovražile in pobijale med seboj, se zdaj združujejo v enotno fronto. V Barceloni je pričel izvajati nov dnevnik "Lucha Obrera" (Delavska borba), ki ga urejujejo socialisti, komunisti in sindikalisti. Katalonski socialisti, ki so bili doslej odcepjeni, delujejo zdaj z enotno fronto.

(Konec prihodnjo sredo.)

Način načina.

Barcelona. — (Fed. Press.) — Zelezna fačistična diktatura v Španiji ima eno dobro posledico: med delavce se vrača sloga. Razne delavske frakcije, ki so se prej navdušeno sovražile in pobijale med seboj, se zdaj združujejo v enotno fronto. V Barceloni je pričel izvajati nov dnevnik "Lucha Obrera" (Delavska borba), ki ga urejujejo socialisti, komunisti in sindikalisti. Katalonski socialisti, ki so bili doslej odcepjeni, delujejo zdaj z enotno fronto.

(Konec prihodnjo sredo.)

Način načina.

Barcelona. — (Fed. Press.) — Zelezna fačistična diktatura v Španiji ima eno dobro posledico: med delavce se vrača sloga. Razne delavske frakcije, ki so se prej navdušeno sovražile in pobijale med seboj, se zdaj združujejo v enotno fronto. V Barceloni je pričel izvajati nov dnevnik "Lucha Obrera" (Delavska borba), ki ga urejujejo socialisti, komunisti in sindikalisti. Katalonski socialisti, ki so bili doslej odcepjeni, delujejo zdaj z enotno fronto.

(Konec prihodnjo sredo.)

Način načina.

Barcelona. — (Fed. Press.) — Zelezna fačistična diktatura v Španiji ima eno dobro posledico: med delavce se vrača sloga. Razne delavske frakcije, ki so se prej navdušeno sovražile in pobijale med seboj, se zdaj združujejo v enotno fronto. V Barceloni je pričel izvajati nov dnevnik "Lucha Obrera" (Delavska borba), ki ga urejujejo socialisti, komunisti in sindikalisti. Katalonski socialisti, ki so bili doslej odcepjeni, delujejo zdaj z enotno fronto.

(Konec prihodnjo sredo.)

Način načina.

Barcelona. — (Fed. Press.) — Zelezna fačistična diktatura v Španiji ima eno dobro posledico: med delavce se vrača sloga. Razne delavske frakcije, ki so se prej navdušeno sovražile in pobijale med seboj, se zdaj združujejo v enotno fronto. V Barceloni je pričel izvajati nov dnevnik "Lucha Obrera" (Delavska borba), ki ga urejujejo socialisti, komunisti in sindikalisti. Katalonski socialisti, ki so bili doslej odcepjeni, delujejo zdaj z enotno fronto.

(Konec prihodnjo sredo.)

Način načina.

Barcelona. — (Fed. Press.) — Zelezna fačistična diktatura v Španiji ima eno dobro posledico: med delavce se vrača sloga. Razne delavske frakcije, ki so se prej navdušeno sovražile in pobijale med seboj, se zdaj združujejo v enotno fronto. V Barceloni je pričel izvajati nov dnevnik "Lucha Obrera" (Delavska borba), ki ga urejujejo socialisti, komunisti in sindikalisti. Katalonski socialisti, ki so bili doslej odcepjeni, delujejo zdaj z enotno fronto.

(Konec prihodnjo sredo.)

Način načina.

Barcelona. — (Fed. Press.) — Zelezna fačistična diktatura v Španiji ima eno dobro posledico: med delavce se vrača sloga. Razne delavske frakcije, ki so se prej navdušeno sovražile in pobijale med seboj, se zdaj združujejo v enotno fronto. V Barceloni je pričel izvajati nov dnevnik "Lucha Obrera" (Delavska borba), ki ga urejujejo socialisti, komunisti in sindikalisti. Katalonski socialisti, ki so bili doslej odcepjeni, delujejo zdaj z enotno fronto.

(Konec prihodnjo sredo.)

Način načina.

Barcelona. — (Fed. Press.) — Zelezna fačistična diktatura v Španiji ima eno dobro posledico: med delavce se vrača sloga. Razne delavske frakcije, ki so se prej navdušeno sovražile in pobijale med seboj, se zdaj združujejo v enotno fronto. V Barceloni je pričel izvajati nov dnevnik "Lucha Obrera" (Delavska borba), ki ga urejujejo socialisti, komunisti in sindikalisti. Katalonski socialisti, ki so bili doslej odcepjeni, delujejo zdaj z enotno fronto.

(Konec prihodnjo sredo.)

Način načina.

Barcelona. — (Fed. Press.) — Zelezna fačistična diktatura v Španiji ima eno dobro posledico: med delavce se vrača sloga. Razne delavske frakcije, ki so se prej navdušeno sovražile in pobijale med seboj, se zdaj združujejo v enotno fronto. V Barceloni je pričel izvajati nov dnevnik "Lucha Obrera" (Delavska borba), ki ga urejujejo socialisti, komunisti in sindikalisti. Katalonski socialisti, ki so bili doslej odcepjeni, delujejo zdaj z enotno fronto.

(Konec prihodnjo sredo.)

Način načina.

Barcelona. — (Fed. Press.) — Zelezna fačistična diktatura v Španiji ima eno dobro posledico: med delavce se vrača sloga. Razne delavske frakcije, ki so se prej navdušeno sovražile in pobijale med seboj, se zdaj združujejo v enotno fronto. V Barceloni je pričel izvajati nov dnevnik "Lucha Obrera" (Delavska borba), ki ga urejujejo socialisti, komunisti in sindikalisti. Katalonski socialisti, ki so bili doslej odcepjeni, delujejo zdaj z enotno fronto.